

(Пресс РС, 29. 11. 2011)

Датум наведен у наслову сваке године изнова потврђује да БиХ спада у „дубоко подељена друштва и нестабилне државе“. Нема ниједног великог догађаја у њеној историји који су сва три народа доживела на једнак начин, било као датум заједничког тријумфа и поноса, било заједничке патње и страдања, него их је, баш сваки, по националном кључу, раздвајао на победнике и поражене, хероје и мученике, патриоте и издајнике. Када се ради о 25. новембру, постоји, међутим, и типично босански парадокс. Славе га званично једино Бошњаци, који су све до пред крај Другог светског рата, још само као верска скупина, неупоредиво више учествовали у домобранским, усташким, па и СС формацијама него у партизанској војсци која је БиХ ослободила од фашистичке окупације.

Савременим Бошњацима, укључујући и формално првог међу њима Бакира Изетбеговића, бар није непознато да су им очеви и дедови махом били на другој страни барикаде, док је масовну базу антифашистичког покрета чинио углавном српски народ. Међутим, потреба да се пројектованој бошњачкој националној држави по сваку цену прибави политички континуитет и антифашистички легитимитет, односно да се премости петовековни вакуум од средњовековне до дејтонске Босне, навела је данашње Бошњаке на кићење српским перјем. А занемарили су и важне чињенице: да је НР БиХ настала само као саставни део ФНРЈ и да ни једна ни друга нису биле формиране демократским изјашњавањем народа. Укратко, средњовековна краљевина у којој муслимани нису ни постојали, Социјалистичка Република коју су други створили и дејтонска творевина коју је наметнула „међународна заједница“ - представљају климаве темеље „чардака ни на небу ни на земљи“ које су ономад прославили једино Бошњаци, али са мање ентузијазма него иначе.

Снижен слављенички тон проговара из готово свих јубиларних коментара из Сарајева. Након обавезне стигматизације Додика („Додик се не понаша антидржавно зато што је БиХ немогућа држава, него његово деловање чини БиХ готово па немогућом“), глодур „Сарајевских дана“ и сам шири мрежу учесника антибосанске завере, у коју су упетљани и Јан Пеликан, Мирослав Лајчак, Ангела Меркел, Француска, Шпанија... „Све је почело још пре пет година када је словачки историчар и теолог Јан Пеликан објавио текст у

којем је казао како је на делу мирна дисолуција односно раздружење БиХ. А онда је његов земљак Лајчак..." - пише Фарук Борић. Не зна се да ли је ова Јанова теза коју „већ знају и врапци на грани“ оригиналнија или је сам Јан, познат највише по оцу Јиржију, који је био директор РТВ у време Прашког пролећа, политички утицајнији. Елем, захваљујући томе што му је Јан земљак, Мирослав је на матерњем словачком могао да прочита да се БиХ распада, па је, како стручно објашњава Фарук, „повукао већ написану и потписану одлуку о смени Додика“. После је још и „камером ухваћен како са Григоријем и Милетом пије манастирско вино у Требињу“, о чему сведочи и фотографија уз чланак у „Данима“. Подигнута чаша „тврдошког“ у руци моћног Лајчака дефинитивно је потврдила злослутну аналогију између „мирног раздруживања Чехословачке“ и „тихог распадања БиХ“.

Позадина је ипак озбиљнија. САД као главни промотер споља наметнуте унитарно-централистичке БиХ, преангажоване су на другој страни (управљање „арапским револуцијама“, надметањем са Русијом за далекоисточно окружење Кине, председнички избори итд.), а због властитих финансијских проблема нису спремне да плате спасавање еврозоне. „Чије паре тога и музика“, па је Немачка са Француском као суоснивачем ЕУ, преузела европско лидерство, а њихове инструкције гласе: одговорност за судбину БиХ морају преузети домаћи политичари; ваља успоставити равноправност Хрвата у ФБиХ; неопходно је појачати унутрашњу борбу против исламског тероризма; Инцко треба да одступи у корист Соренсена; став енергетски незаобилазне Русије мора се више уважавати, а економско и дипломатско присуство Турске мање подржавати. На таласу кризне самоорганизације ЕУ и еманципације од старатељства САД, у европским медијима све више простора добија слика о грађанском рату у БиХ по којој ни „муслиманима није масло за Рамазана“, па у Сарајеву напосредом почињу судски процеси због Казана, Добровољачке и сл., којим су обухваћени и Ганић и Кљујић, по командној одговорности. А, како наводи сам глодур „Дана“, у одређеним круговима у Бриселу при контакту са политичарима, аналитичарима и новинарима све чешће се чују питања: „Може ли се БиХ мирно распасти?“, „Ако људи неће заједно да живе, зашто се држава не подели?“, „Јесу ли елите у Сарајеву одустале од заједничке државе?“. Фарук им спремно одговара: „Једноставно, БиХ се не може мирно распасти и онај ко мисли да је то могуће или је неинформиран или злонамјеран“, а при томе заборавља да велики Европљани не воле када мали приправници за ЕУ прете немирима и поготово их иритира када то долази са Башчаршије.

Знају они, баш као и Фарук, и редакција „Дана“ и „Ослобођења“ и њихови политички ментори у СДП, да БиХ данас више нема територијално-етничку структуру леопардове коже као што је то било уочи рата `92, и да су аналогије са мирним распадом ЧССР врло реалне. Штавише, како је у разговору поводом 25. новембра за београдски „Данас“ изјавио Здравко Гребо: „БиХ не само да не постоји као држава, него након свега овога ружног што нам се десило, не постоји ни као друштво.“

Поводом "Дана републике"

Пише: Ненад Кеџмановић
уторак, 29 новембар 2011 12:11

Да сам на месту Бакира, Златка и Суље, хитно бих позвао Додика и Човића да их питам под којим условима су спремни да уђу у Савет министара и каква БиХ би евентуално одговарала и Србима и Хрватима. Јер, како стоји у документима ЗАВНОБиХ-а, Босна је и српска и хрватска, а не само муслиманска...